

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Libotenice, okres Litoměřice

Libotenice 58, 412 01 Litoměřice

Identifikátor školy: 600 081 541

Termín konání inspekce: 18. – 19. květen 2005

Čj.:	f2-1030/05-5164
Signatura:	of2by139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola (ZŠ) Libotenice je příspěvkovou organizací od 1. ledna 2003. Zřizovatelem školy je Obec Libotenice se sídlem Libotenice 37, 412 01 Litoměřice. Dle posledního Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydaného MŠMT dne 15. 12. 2003 pod č. j. 27 171/03-21 s účinností od 1. 1. 2003 škola sdružuje Základní školu s kapacitou 100 žáků, Školní družinu s kapacitou 80 žáků a Školní jídelnu s kapacitou 60 jídel. Na základě žádosti zřizovatele školy o udělení výjimky z průměrného počtu žáků ve třídě MŠMT povolilo tuto výjimku s platností od 1. 9. 2004 pro školní rok 2004/2005. V době konání inspekční činnosti bylo ve třech třídách vzděláváno 38 žáků všech ročníků prvního stupně základní školy. V jednom oddělení školní družiny bylo zapsáno 25 žáků. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení personálních a materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole. Dále hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v bloku předmětů (český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda) na prvním stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku v základní škole včetně ředitele školy zajišťují čtyři pedagogičtí pracovníci. Podmínky odborné kvalifikace pro výuku na prvním stupni základní školy splňují dvě vyučující. Ředitel školy splňuje podmínky odborné kvalifikace pro druhý stupeň základní školy a jedna vyučující, která vyučuje předměty tělesná, hudební a výtvarná výchova v 1. – 3. ročníku, prvouka v 1. ročníku má středoškolské pedagogické vzdělání. Při sestavování úvazků ředitel školy preferuje dosaženou odbornou kvalifikaci vyučujících i jejich specifické zájmy.

Organizační struktura, stanovená *Organizačním řádem*, je funkční a účelná, vymezuje vztahy podřízenosti a delegování pravomocí jednotlivých pracovníků.

Přenos informací mezi pracovníky školy je zajišťován v podobě rozpracovaných hlavních úkolů školy do měsíčních plánů vyvěšovaných na informační nástěnce ve sborovně, prostřednictvím pravidelných týdenních provozních porad a v neposlední řadě i každodenním osobním kontaktem učitelů s ředitelem školy. Součástí jednání provozních porad je i činnost metodického sdružení, z něhož jsou pořizovány přehledné zápisy.

Pedagogická rada se schází pravidelně dle ročního plánu. Její náplní je projednávání organizačních záležitostí a především hodnocení prospěchu a chování žáků.

Pomoc začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím je prováděna prostřednictvím metodického sdružení a každodenních konzultací písemných příprav s ředitelem školy nebo kvalifikovanou vyučující. Účast vyučujících na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je ovlivněno finančními prostředky vymezenými k tomuto účelu. V poslední době bylo orientováno na oblast zvyšování počítačové gramotnosti učitelů a seznámení s Rámcovým vzdělávacím programem včetně tvorby školního vzdělávacího programu.

Kontrolní činnost ředitele školy je plánovitá a zahrnuje všechny oblasti provozu školy.

Kontrola v oblasti pedagogické je prováděna na základě hospitační činnosti, jejíž součástí je i kontrola žákovské dokumentace a žákovských prací. Výstupem hospitační činnosti jsou záznamy, které neobsahují konkrétní cíl sledování a hodnocení hodiny. V písemně provedeném závěru jsou však vytyčeny klady a zápory sledované výuky s nimiž je vyučující prokazatelným způsobem seznámen.

Hodnocení pracovníků školy je prováděno dvakrát ročně na základě předem stanovených veřejných kritérií pro přidělování nenárokových složek platu. Systém sebehodnocení pracovníků uplatňován není. Vedení školy zastává participační systém řízení, ochotně jsou přijímány podněty a připomínky k činnosti školy, které jsou projednávány na společných poradách.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá ve starší účelově postavené budově umístěné v klidné části obce. Přilehlá školní zahrada je vybavena pro pohybové vyžití žáků (stolní tenis, doskočiště, prostor pro míčové hry), je vybavena i zahradním nábytkem pro případnou výuku venku. Celkově budova poskytuje dostatečné prostorové podmínky k realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Žáci jsou vyučováni ve třech kmenových učebnách, k dispozici je odborná učebna informatiky vybavena čtyřmi počítači v rámci projektu „INDOŠ“, malá tělocvična a místnost pro společná setkání všech tříd vybavená pianinem. Tato místnost slouží i jako jídelna pro školní stravování. Školní družina má k dispozici samostatnou klubovnu. Přístup k televizi, videu, magnetofonu a CD přehrávači je v učebně výpočetní techniky, kde jsou tyto pomůcky z bezpečnostních důvodů soustředěny (vyučující si je zapůjčují do tříd). Pro činnost keramického kroužku je škola vybavena keramickou pecí.

Vzhledem ke špatnému technickému stavu budovy i interiéru věnuje ředitel školy ve spolupráci se zřizovatelem pozornost její postupné rekonstrukci. Byla již provedena oprava vnější fasády budovy, nově je vydlážděná vstupní chodba a opraveny podhledy schodišť, některé třídy byly vymalovány. Dále je třeba věnovat pozornost upevnění radiátorů a opravě oken, které nedoléhají. Učebny vyhovují psychohygienickým požadavkům na výuku, jsou světlé, dobře větratelné s možností zastínění oken závěsy. Vybavení tříd nábytkem pro ukládání učebních pomůcek, rovněž tak žákovskými lavicemi je již zastaralé, ale funkční (pozitivem je respektování antropometrických rozměrů žáků). Uspořádání lavic je tradiční, přizpůsobené výuce v odděleních. Dalšího variabilního netradičního uspořádání lavic, jako jednoho z předpokladů pro výraznější a dynamičtější organizaci a řízení výuky vyučující nevyužívají. Pozitivním zjištěním je využívání koberců, kterými jsou třídy vybaveny, ke skupinové práci žáků. Veškeré prostory jsou udržovány v čistotě, realizovaná výzdoba, převážně žákovskými pracemi, působí příjemným estetickým dojmem.

Žáci jsou vybaveni pro jednotlivé předměty ucelenými řadami učebnic, ke zpestření výuky mají vyučující k dispozici další sortiment učebnic a textů odpovídajících zejména potřebám žáků s vývojovou poruchou učení. Žákovská knihovna je vybavena tituly určenými k mimočítankové četbě. Přímo ve třídách jsou jen ojediněle zakládány knihovničky s beletrií a populárně naučnou literaturou, jazykové příručky nebyly v průběhu inspekční činnosti využívány. Inventář učebních pomůcek byl v minulých letech inovován minimálně, stávající starší vybavení je však funkční.

Využívání materiálního zázemí je sledováno při hospitační činnosti, plánování inovace v této oblasti je značně limitováno finančními prostředky, stanovení jejich priorit je projednáváno s vyučujícími v rámci metodického sdružení.

Materiálně technické podmínky jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola č. j. 12035/97-20. Časová dotace předmětů v jednotlivých ročnících je dodržována. Dramatická výchova je vyučována v 1. - 3. ročníku, hodinová dotace tohoto předmětu je ve 4. a 5. ročníku využita k navýšení počtu hodin českého jazyka. Od čtvrtého ročníku je vyučován anglický jazyk. Tematické a časové rozvržení učiva uplatňovaného vzdělávacího programu je rozpracováno dle „První možnosti českého jazyka a literatury“.

Pro žáky s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení jsou vypracovány ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou individuální vzdělávací plány. Ve škole je těmto žákům a žákům se zdravotním znevýhodněním věnována individuální péče v ambulantní nápravě vývojových poruch učení, žákům s vadami řeči je věnována péče prostřednictvím logopedické poradny.

Vzdělávací program je vhodně doplňován pořádáním exkurzí, pobytů v přírodě, návštěv kulturních představení, účastí žáků na sportovních a tělovýchovných soutěžích.

Kontrolovaná třídní dokumentace s menšími nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekce, průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Dílčí nedostatky byly zjištěny v třídní knize 5. ročníku, nejčastěji v zápisech českého jazyka a literární výchovy, které obsahují jen název článku, chybí konkretizace učiva osnov. Stavba rozvrhu hodin ve všech ročnících respektuje psychohygienické a didaktické zásady vzdělávání žáků základní školy. Školní řád je vypracován dle školského zákona platného od 1. ledna 2005.

Výchovnému poradenství a prevenci sociálně patologických jevů je věnována pozornost v rámci výchovně-vzdělávacího procesu. Hlavním cílem prevence sociálně patologických jevů je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu a všestranný rozvoj osobnosti žáka. Problematika prevence je zařazována do výuky předmětů většinou prvouky a českého jazyka a dále je podporována nabídkou tří zájmových kroužků (hra na kytaru a zobcovou flétnu a keramický kroužek).

Informační systém školy vůči rodičům je zajištěn prostřednictvím žákovských knížek a pravidelných třídních schůzek. Zákonní zástupci mohou získávat potřebné informace po předchozí domluvě s vyučujícími.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy

Kvalita vzdělávání a výchovy žáků v 1. – 5. ročníku základní školy je hodnocena na základě hospitací ve třech třídách, v I. a II. třídě jsou žáci vzděláváni v odděleních – I. třída (1. a 4. ročník), II. třída (2. a 3. ročník), III. třída (5. ročník) v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda.

V rámci plánování výuky učitelé zpracovávají tematické plány. Při jejich tvorbě se opírají převážně o obsah používaných učebnic, který nekoresponduje s rozvržením učiva deklarovaného vzdělávacího programu do jednotlivých ročníků (automatizace násobitek 2, 3,

4 a 5 ve druhém ročníku základní školy, rozvíjející větné členy v 5. ročníku), většinou mají formální charakter. Plánování učiva ve složce jazykového vyučování (čtení a vztah k literatuře, psaní) nezohledňuje učební osnovy a základní kompetence žáka, plán obsahuje pořadí stránek v čítankách a pracovních sešitech pro psaní. Bezprostřední příprava učitelů z hlediska obsahové stránky výuky, jejího materiálního zajištění a pravidelného střídání činností jednotlivých oddělení měla dobrou úroveň. Jen část sledovaných hodin byla promyšlená z hlediska uplatňovaných metod a organizačních forem dle principů obecné školy.

Ve většině sledovaných hodin byla respektována zásada názornosti. V hodinách bylo efektivně pracováno s učebnicemi, pracovními sešity a nakopírovaným materiálem k procvičování učiva, byly využívány i manipulační a třídící pomůcky. Ve sledované hodině přírodovědy si žáci získané vědomosti ověřovali provedením pokusu (elektrický obvod – ověřování vodivosti různých materiálů). Během hodin vyučující využívali i funkční podnětnou výzdobu třídy (číselné osy, osa posloupnosti historických událostí). Většinu těchto pomůcek si připravili sami vyučující dle konkrétních potřeb žáků. Zaznamenána byla však absence možnosti přirozeného využívání odborné literatury a samostatné práce žáků s jinými zdroji informací. Didaktická technika nebyla využita.

Organizace většiny sledovaných hodin byla promyšlená, odpovídala výukovým cílům a věku žáků. Struktura hodin byla tradiční, formy a metody práce se odlišovaly podle míry tvořivosti vyučujících. Méně byly využity možnosti, které zvolený vzdělávací program nabízí (výuka v blocích, volnější režim členění pracovních a relaxačních činností). Převažovala frontálně vedená výuka s využíváním řízeného rozhovoru s dominantní rolí vyučujícího, čímž nebyl vytvářen dostatečný prostor pro činnostní učení a rozvoj verbálního projevu žáka. Různorodost volených činností však umožnila nenásilnou formou respektovat zásady zdravé psychohygieny výuky. Důraz byl kladen na dostatek prostoru pro ověření učiva různými formami, logickou provázanost jednotlivých činností a přirozené uplatňování mezipředmětových vztahů. Učitelé vycházeli ze zkušeností žáků, většina z nich dokázala vytvořit aktivní pracovní atmosféru, která žákům přinášela uspokojení.

Psychohygienické zásady byly respektovány zejména individuálním přístupem k potřebám žáků (akceptování pracovního tempa, možnost odchodu na WC, dodržování pitného režimu). Náležitou pozornost věnují vyučující vytváření správných pracovních a hygienických návyků při psaní, čtení, držení grafického materiálu.

Rozdíly v organizaci práce se promítaly i do motivace žáků. Motivace žáků spočívala většinou v oznámení obsahu a průběhu hodiny, mnohdy byli žáci podněcováni prostřednictvím motivačního rozhovoru navazujícího na mezipředmětové vztahy a jejich dosavadní zkušenosti. Během hodiny byla pozornost žáků udržována využíváním aktivačních prvků (hry, soutěže, zadávání úkolů mezi žáky samotnými) a pozitivním hodnocením i za dílčí úspěchy. Při samostatné práci jim vyučující poskytovali zpětnou vazbu a respektovali osobní tempo žáků. Slabými místy v celkovém pojetí organizace hodiny a její motivační složky byly závěry hodin, kdy vyučující opomíjeli provést zhodnocení dosažených cílů a shrnutí učiva, mnohdy byly hodiny přetahovány do přestávek.

Vědomosti a dovednosti žáků byly ve všech hodinách průběžně ověřovány, často bylo využíváno slovního motivujícího hodnocení, pochvaly a povzbuzení. Písemné práce v sešitech jsou pravidelně kontrolovány a hodnoceny známkou. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že vyučující preferují kladné hodnocení a využívají i písemných pochval. Byla však zaznamenána i klasifikace nedostatečnou v předmětu hudební výchova.

Vztahy mezi učiteli a žáky jsou ovlivňovány osobností vyučujícího, většinou jsou bezprostřední, atmosféra ve třídách přátelská, přístup k žákům je partnerský. Zejména ve sledovaných hodinách českého jazyka a vlastivědy byl cílený rozvoj slovní zásoby

a komunikačních dovedností žáků realizován především formou vhodně kladených otázek a vytvořeným prostorem pro samostatný řečový projev žáků. Učitelé dbali na respektování pravidel vzájemného chování. Vzhledem k principům vzdělávacího programu zůstal zcela nevyužit prostor pro komunikaci a spolupráci mezi žáky.

Průběh a vzdělávání ve skupině předmětů český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda na 1. stupni základní školy jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Kromě běžné klasifikace škola výsledky vzdělávání vlastními evaluačními prostředky nezjišťuje. Žáci školy se účastnili testování Kalibro a Klokánek. Hlavním ukazatelem úrovně vzdělávání je úspěšné uplatnění žáků při jejich přechodu do plně organizovaných škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace vydaná dne 10. prosince 2002 pod č. j. 67/2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. Rozhodnutí MŠMT č. j. 27 171/03-21 ze dne 15. 12. 2003, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003
3. Rozhodnutí o udělení výjimky z průměrného počtu žáků ve třídě ve školním roce 2004/2005 vydané MŠMT pod č. j. 14 824/04-22 ze dne 16. 3. 2004
4. Organizační řád školy ze dne 1. 9. 2004
5. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2004/2005
6. Školní řád ze dne 1. 3. 2005
7. Rozvrh hodin všech ročníků ve školním roce 2004/2005
8. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2003/2004, 2004/2005
9. Katalogové listy žáků 1. – 5. ročníku platné ve školním roce 2004/2005
10. Zápis z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004, 2004/2005
11. Zápis z provozních porad a metodického sdružení ve školním roce 2004/2005
12. Koncepční záměry ve školním roce 2004 – 2005 ze dne 1. 9. 2004
13. Hospitační záznamy ředitele školy za školní rok 2004/2005
14. Žákovské knížky a notýsky žáků 1. – 5. ročníku ve školním roce 2004/2005
15. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005
16. Vzdělávací program Obecná škola č. j. 12035/97-20
17. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004 ze dne 25. 8. 2004
18. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004
19. Doklady o ukončeném vzdělání všech pedagogických pracovníků základní školy platné pro školní rok 2004/2005
20. Inspekční zpráva č. j. 066 304/00-2036

ZÁVĚR

Personální podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu jsou z hlediska odborné kvalifikace na dobré úrovni. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno, je však limitováno přidělenými finančními prostředky. Organizační systém školy je přehledný, kompetence a povinnosti pracovníků jsou jasně stanoveny a všemi respektovány. Kontrolní činnost je směřována do všech oblastí chodu školy, v oblasti pedagogické nejsou konkretizovány kontrolní cíle. Menší nedostatky byly shledány v realizaci kontrolní činnosti v oblasti tvorby tematických plánů, které mají formální charakter bez konkrétně vytyčených principů a podstatných rysů vzdělávacího programu Obecná škola.

Prostorové a materiálně technické podmínky jsou na dobré úrovni a umožňují plnit deklarovaný vzdělávací program. Zlepšování materiálně technického zázemí stále naráží na nedostatek finančních prostředků.

Vzdělávání žáků probíhá ve třech třídách, ve dvou třídách jsou žáci vyučováni v odděleních. Pátý ročník je vyučován samostatně. Učební plány a osnovy ve sledovaných předmětech jsou s menšími nedostatky plněny. Příprava vyučujících byla většinou svědomitá. Společným znakem sledovaných hodin bylo dodržování psychohygienických zásad, vstřícný a tolerantní přístup k žákům. Ve sledovaných hodinách měly dominantní postavení převážně frontálně vedené činnosti s vyváženým poměrem přímé a samostatné práce žáků, byly uplatňovány i aktivizující metody a formy práce. Výuka byla vhodně podporována učebními názornými a manipulačními pomůckami.

Nemalý podíl na formování osobnosti žáků má škola při jejich zapojování do různých sportovních, kulturních a společenských aktivit. V rámci mimoškolní činnosti škola poskytuje žákům se zdravotním znevýhodněním individuální nápravu vývojových poruch učení a logopedickou péči, dále jsou organizovány kroužky hry na kytaru a zobcovou flétnu a kroužek keramiky.

V porovnání s inspekčními zjištěními z roku 2000 ČŠI konstatuje, že se zlepšila vybavenost školy výpočetní technikou. Zlepšení nastalo také v oblasti personálního zajištění výuky, kdy jedna vyučující dokončila studium na vysoké škole a získala odbornou kvalifikaci pro výuku na 1. stupni základní školy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Renata Schejbalová	Mgr. Schejbalová v.r

V Litoměřicích dne 30. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.: Česká školní inspekce, Na Valech 525/12, 412 01 Litoměřice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 6. 05

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Panschab	Mgr. Panschab v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Libotenice 37, 412 01 Litoměřice.	17. června 2005	f2-1030/05-5164
Školská rada	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.